

Őrségváltás Biharnagybajomban

Az elmúlt évben a NAGISZ 700 kocás biharnagybajomi sertéstelepen minden szinten őrségváltás zajlott le: megújult a telepi technológia, a telep állategészségügyi státuszának javítása érdekében teljes állománycserét hajtottak végre, és ez év tavaszán a dolgozók hétköznapi jól megérdemelt nyugdíjára cserélte Czeglédi Péter a telep vezetője. Czeglédi Pétert és utódját, Kovács Róbertet kérdeztük, milyen tapasztalatokat és milyen eredményeket hoztak a változások. Most, amikor már jó másfél éve mindenki a sertéságazat válságáról beszél, ők hogyan látják a biharnagybajomi telepen végzett beruházások megtérülésének a lehetőségét, és milyen jövedelemtermelést várnak az új állománytól a felújított telepen.

Czeglédi Péter jól ismert szakember a magyar sertéságazatban, az elmúlt évtizedekben alakja rendszeresen feltűnt a különböző szakmai rendezvényeken. Hozzászólásait, hozzáértő észrevételeit, jellegzetes humora tette még érdekesebbé a szakmai közönség számára.

♦ Péter, hogyan alakult a szakmai pályád?

– A Hódmezővásárhelyi Állattenyésztési Főiskolán végeztem 1972-ben. A gyakornoki időszak letelte után öt évig a Biharkeresztesi Állami Gazdaságban voltam kerületi főállattenyésztő, majd a sárrétudvari termelőszövetkezet szarvasmarha- és sertéságazatát vezettem. A biharnagybajomi sertéstelepet 1981 óta irányítottam 2010 decemberéig, amikor nyugdíjba vonultam.

♦ Kérlek, mutasd be pár szóval a Biharnagybajomi sertéstelepet.

– A telepet 1974-ben a biharnagybajomi Dózsa Termelőszövetkezet építette, 1978-tól a Nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezettel együtt üzemeltette, majd 1988-tól az üzemeltetést átvette a nádudvari szövetkezet, és 100%-ban tulajdonosa is lett a sertéstelepnek. A kilencvenes évek első felétől a Nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet NAGISZ Zrt.-vé alakult. Ettől az időszaktól kezdve a biharnagybajomi sertéstelepet a HAGE-NAGISZ sertéstermelés integráció tagjaként üzemel. Az integráció tagjai 9000 kocával több, mint 220.000 hízót és tenyész sertést állítanak elő évente úgy, hogy egységes technológiát, takarmányt, és genetikát használnak. Az integrációhoz csatlakozott sertéstelepeket közös szakmai management irányítja.

A telep 1974 óta folyamatosan üzemel. 1981-ben a technológiát felújították, de már ennek is jó 30 éve. Az állomány kezdetben KA-HYB volt, majd 2003-tól folyamatosan cseréltük le a kocáinkat a DUMECO F1-es kocáira, ami ma a TOPIGS-20-nak felel meg. A kocásüldőket a Big-Pig Kft.-től, a HAGE NAGISZ integrációhoz tartozó egyik TOPIGS nagyszülő

Czeglédi Péter

telepről vásároljuk folyamatosan. Az utóbbi években a gazdaságos termelés iránti igény, az új állatjóléti és környezetvédelmi előírások szükségessé tették a sertéstelepet felújítását. Kihaszánva az ilyen irányú fejlesztéseket támogató pályázatokat, a telep rekonstrukciója 2010. augusztusára befejeződött. A generálkivitelező a NÁDÉP Építőipari és Kereskedelmi Szolgáltató Kft volt, a fiazatókat és a hizlaldákat a NAGISZ Zrt. által forgalmazott ITEK technológiával szereltük fel, a malac utónevelők berendezéseit a gödöllői STALLPROFI Kft. szállította.

A telepi rekonstrukciót egybekötöttük egy állománycserével, hiszen a telep az elmúlt 36 év folyamatos üzemelése alatt biológiailag „elfáradt”, annak ellenére, hogy az évek során több sikeres mentesítési programot hajtottunk végre (Aujeszky-féle betegség, leptospirozis), majd 2002-ben megkaptuk a „négyes mentes” státuszt. Az állománycserével, és a hozzá tartozó szigorított takarítási-fertőtlenítési programmal el tudtuk érni

azt, hogy a telep mentesüljön más, komoly gazdasági kárt okozó betegségektől is. Az újonnan betelepített állomány szintén a Big-Pig kft püspökladányi telepéről származó TOPIGS-20-as kocásüldő. Az új állomány genetikai potenciálja mégis nagyobb, mint a kifutó kocáké, hiszen a TOPIGS áruterelő kocák genetikai fejlődése évente 0,3–0,4 malac/koca/év, így az új állatok 1–1,5 évvel modernebb genetikát képviselnek. A magasabb állategészségügyi státusszal, és az új technológiával együtt ez biztosítja az újrainduló termelés versenyképességét.

♦ Mi volt az első tapasztalatod az újonnan induló telep működésével és első eredményeivel kapcsolatban?

– Az első perctől kezdve látszott, hogy az új kocáink jóval többet fialnak. Én azt gondolom, hogy ez annak is köszönhető, hogy a termékenyítőben és a csoportos kocaszállás takarmányozási rendszerében is szinte egyedileg tudjuk a takarmányt kiosztani, az épületek padozata, szellőztetése, klímája jóval közelebb áll az állatok optimális igényéhez, még a nyári nagy melegben is, mint az korábban volt. A fiazatókban jóval higiénikusabban tudjuk a fialásokat levezetni, mint a régi „padlós”, túl kicsire méretezett fiazatókban.

Régen a fiazatókban a gondozóknak nehéz fizikai munka volt kézzel takarmányozni, a trágyát összegyűjteni és kihordani, így ezek mellett kevesebb odafigyelés, idő és energia jutott az éppen fialó kocákra, vagy az újszülött malacokra. Az új fiazatók lagúnás rendszerűek, a takarmány kihordása és pontos adagolása is gépesített, így több odafigyelés juthat az állatokra.

♦ Egy hosszú és sikeres szakmai pálya áll mögötted. Mire vagy a legbüszkébb az általad elért eredmények közül?

– Természetesen a legfrissebb élményemre: nagyon örülök annak, hogy búcsúzásképpen sikerült a sertéstelepet rekonstrukcióját, állománycseréjét, újraindítását levezényelnem. Ez egy olyan szép szakmai feladat, ami rendszerint egy ember életében csak egyszer vagy maximum kétszer adatik meg.

Örülök annak is, hogy egy olyan szakgárdát sikerült kialakítanom a telepen, amelynek a magja jól tudja üzemeltetni az új technológiát. Úgy gondolom, hogy ez nagyon fontos, hiszen megfelelő szakértelem nélkül a technika és a

Kovács Róbert: felújított hizlaldák

genetika nem tud megfelelően működni. Én bízom a kollegáimban, és kívánom, hogy becsüljék meg, és használják ki ebben az új telepben rejlő lehetőségeket.

Végül, de nem utolsó sorban szakmai elismerésnek tekintem azt, hogy a biharnagybajomi sertéstelep három alkalommal lett dobogós a Sertésklub által meghirdetett Magyarország Legjobb Árutermelő Telepe versenyen.

♦ *Most a 2011. január 1-jétől kinevezett új telepvezetőt, Kovács Róbertet szeretném bemutatni, és kérdezni az eddigi tapasztalatairól. Róbert, kérlek, mondj pár szót magadról.*

– Mezőtúron, a GATE főiskolai karán szereztem diplomát 1999-ben, mint mezőgazdasági gépészmérnök. A végzés utáni években egy mezőgazdasági gépforgalmazónál tudtam elhelyezkedni. A biharnagybajomi sertéstelepen 2007-ben kezdtem el dolgozni, a telep műszaki felügyelete, és a hizlaldák irányítása volt a munkaköröm 2010 decemberéig. Az elmúlt években a szakmai fejlődésem érdekében ki tudtam használni azokat a lehetőségeket, amit a HAGE-NAGISZ csoport, és a TOPIGS biztosított a telepi szakemberek számára. Részt vettem többek között takarmányozási, hizlalási, mesterséges termékenyítési továbbképzéseken. Egy hetet tudtam eltölteni Hollandiában, egy olyan tréningen, ahol egy működő sertéstelepen tudtam beállni a helyi gazda mellé dolgozni. A mindennapi munka során lehet a legjobban ellesni azt a szemléletet, munkaszervezést, azokat a szakmai finomságokat, amelyeket itthon adaptálva jobb

eredményeket tudunk elérni. Amikor Péter nyugdíjba ment, engem bíztak meg a telep vezetésével.

♦ *Most egy év elteltével mik a tapasztalataid a telep üzemeltetésével és az elérhető eredményekkel kapcsolatban?*

– A mostani magasabb szintű technológia szakszerű üzemeltetéséhez magasabb szintű szaktudás és odafigyelés szükséges. A sertés-

telepen dolgozók létszáma a korábbi 21 főről 9 főre csökkent, de ma a 9 ember mindegyikén sokkal több múlik, mint korábban. A modern technológiával sokkal jobban ki lehet elégíteni az állatok igényét, de ha nem jól állítják be a szellőzést, az istállók hőmérséklete szélsőségesen is eltérhet a megkívánttól. Például, ha probléma van a takarmánykiosztó rendszerrel, azt a lehető leghamarabb el kell

Csoportos kocaszállás

Topigs 20 első ciklusa: koca malacaival

Topigs tempó malacok első ciklusú kocától

hárítani, mert esetleg egész épületek maradhatnak takarmány nélkül.

Természetesen mi azért dolgozunk, hogy mindent megtegyünk a telep lehető leggazdaságosabb üzemeltetéséért. Az első eredmények már tisztán látszanak. Az új állomány termelési mutatói folyamatosan javulnak. Az előhasi kocák élve született fialási átlaga 2011-ben 12,13 db/fialás volt, most augusztusban, amikor zömében már a 2.-3. ciklusú kocáink fialnak, az élve született malacok átlaga 14-re emelkedett, a kocánkénti választási átlagunk pedig 12,6 malac. Az év végére szeretném elérni azt, hogy a tenyésztelep 28–29 választott malacot bocsásson ki kocánként évente. A malac utónevelő folyamatosan 490 g/napos testtömeg gyarapodással és 1,61 kg/kg takarmányértékesséssel üzemel. A hizlaldákban a 800 g/napos testtömeg gyarapodáshoz 2,75 kg/kg takarmányértékessé társul.

◆ *Ezek a számok nagyon imponálóak, de vajon gazdaságossági szempontból, most amikor másról se hallani csak a sertéstermelők nehéz helyzetéről, amikor sorra zárnak be vagy csökkentik a termelésüket nagy múltú sertéstenyésztő üzemek, ezek az eredmények elegendőek lesznek-e kigazdálkodni a hatalmas beruházás amortizációját?*

– Én úgy gondolom, hogy ezekkel a termelési eredményekkel versenyképeseknek kell lennünk a hazai és nyugat európai versenytársainkkal szemben is. Az éves amortizációnk kitermelése miatt nem aggodom, úgy látom, hogy még ilyen árviszonyok mellett is van esélyünk egy szerény jövedelemre. A telep igazán jövedelmező természetesen majd akkor lesz, ha a takarmány- és sertéshúsárak aránya realisabb szintre kerül.

◆ *Ismét Czeglédi Pétert szeretném megkérdezni arról, hogy zárszóképpen milyen gondolatokkal adná át a képzeletbeli stafétátot fiatalabb kollegáinak?*

– Amióta én irányítottam a biharnagybajomi sertéstelepet – 1981 óta –, ez az üzemegység csak három évben volt veszteséges, a többi 27 év mindegyikében hol kisebb, hol nagyobb nyereséggel tudtunk gazdálkodni. Én azt hiszem, aki sertéssel foglalkozik, az tudja, hogy ez mit jelent. Az utódaimnak kívánom, hogy használják ki a telepben rejlő lehetőségeket, és ők is folytassák biharnagybajomban ezt a hagyományt.